

Puhtaan siirtymän investoinnit: perustiedot päätöksentekijöille

Luento 13. Opit omaan työhön

13.6.2025

Iivo Vehviläinen

Agenda

Yleistä

Perustiedot

- Ajurit
- Talous
- Kestävyys
- Yhteiskunta

Oma kilpailukyky

Investointipäätös

- Oletukset investointipäätöksen taustalla:
  - Teknologisesti toteutettavissa
  - Taloudellisesti kannattavaa
  - Ympäristövaikutukset kestäväällä pohjalla
  - Yhteiskunnallisesti hyväksyttävissä

Agenda

Yleistä

Perustiedot

- **Ajurit**
- **Talous**
- **Kestävyys**

Oma kilpailukyky

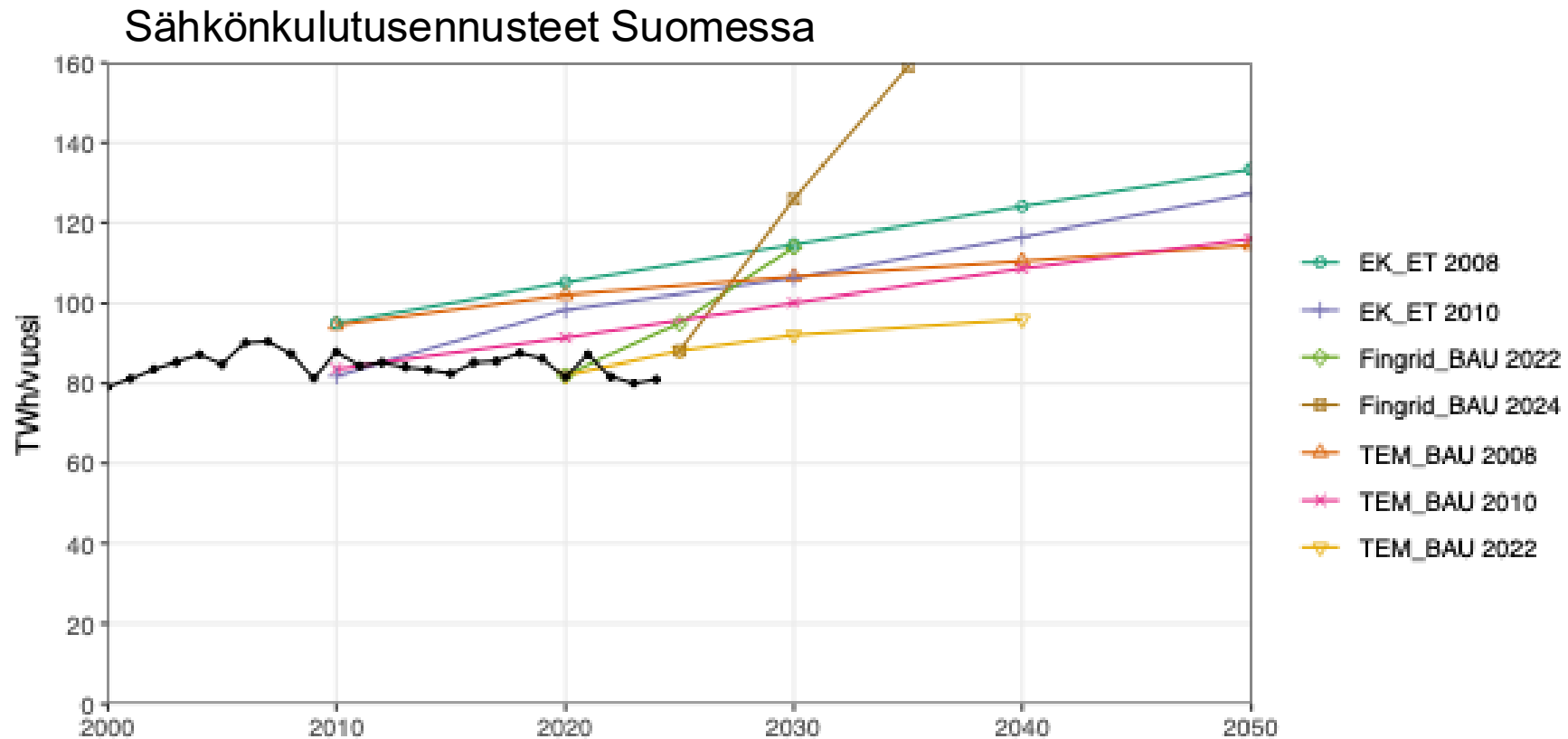
Ajurit

- Globaalit muutokset
  - Ilmastonmuutos, luontokato ja muut kestävyyshaasteet
  - Teknologinen kehitys: tuotantoteknologiat, varastointi, hiilidioksidin talteenotto, jne.
  - Geopolitiikka, talouden yleinen kehitys, rahamarkkinoiden kehitys, jne.
- Asenneilmapiiri
- Poliittinen päätöksenteko
  - Miten tasapainotetaan ympäristöpolitiikka, teollisuuspolitiikka ja muut tavoitteet?
  - Miten paljon markkinoita ohjataan EU:n, Suomen ja naapurimaiden toimesta?

Taloudelliset edellytykset

- Markkinat
  - Markkinahinnat: miten kysyntä ja tarjonta kehittyvät?
  - Miten kuluttajien maksuhalukkuudet ja tuottajien tuotantokustannukset kehittyvät?
  - Kuinka intensiivistä kilpailu on markkinoilla nyt ja tulevaisuudessa?
  - Miten markkinoiden rakenteet muuttuvat?
- Tuet, verot ja päästökauppa
  - Miten omaa toimintaa tuetaan?
  - Miten kilpailijoita tuetaan?

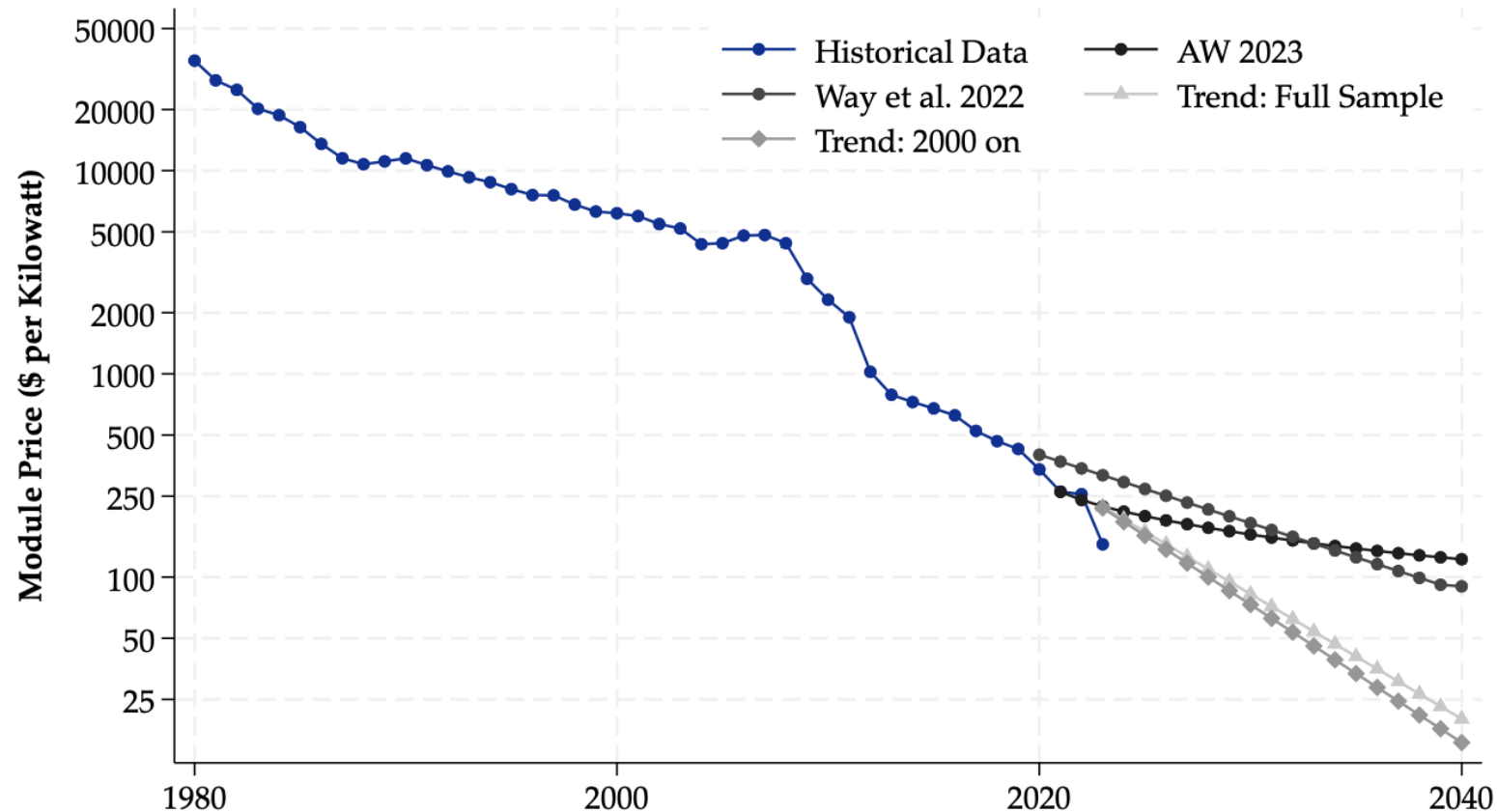
Markkinoiden yleinen kehitys

Tulevaisuuden ennustaminen haastavaa

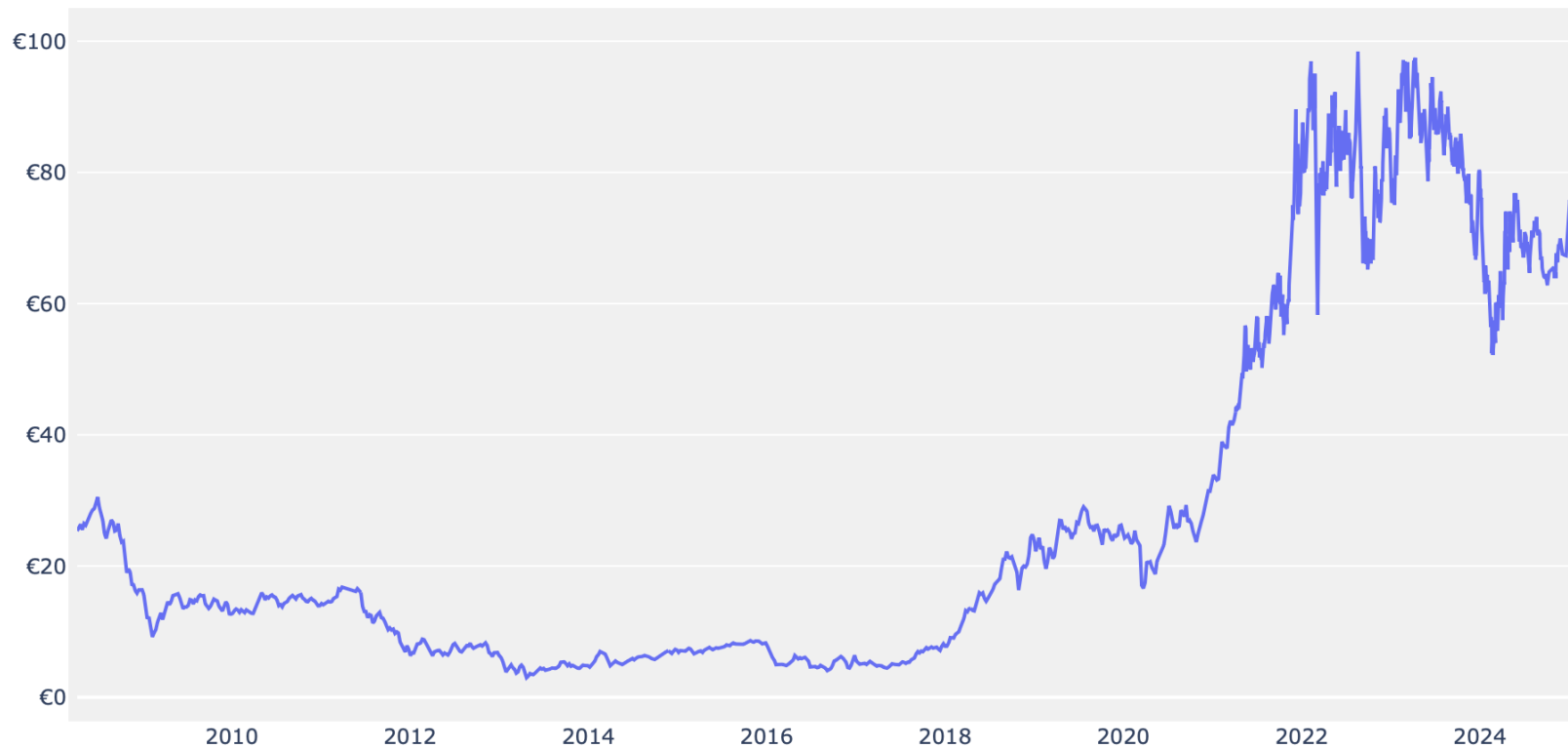
Puhtaan siirtymän lisäksi muut muutokset yhteiskunnassa

Aurinkosähkön kustannuskehitys

Globaali kehitys alentaa houkuttelevien teknologioiden hintoja

Päästöoikeuksien hintakehitys

Päästökaupan tavoitteiden ja ehtojen kiristymisen 2018 alkaen nostanut hintoja

Kestävyys

- Mitkä ovat todelliset vaikutukset ympäristöön?
  - Kasvihuonekaasupäästöjen vähennys globaalisti?
  - Vaikutukset ilmansaasteisiin ja luontokatoon?
- Miten huomioidaan yhteiskunnan muut intressit?
  - Toiminnan paikalliset vaikutukset sidosryhmiin?

Agenda

Yleistä

Perustiedot

- **Ajurit**
- **Talous**
- **Kestävyys**

Oma kilpailukyky

Suomen suhteellinen kilpailuetu?

Suomen teollisuuspoliittisen strategian tavoitteita:

1. Kehitämme toimintaympäristön kilpailukykyä investointien houkuttelemiseksi
2. Tehostamme julkista rahoitusta yksityisen rahoituksen vivuttamiseksi
3. Kasvatamme arvonlisää ja tuottavuutta panostamalla aineettomaan pääomaan
4. Luomme kasvua tutkimuksesta, innovaatioista ja kansainvälisistä verkostoista
- 5. Hyödynnämme puhtaan siirtymän sekä bio- ja kiertotalouden mahdollisuudet**
6. Panostamme logistiikkaan, infrastruktuuriin ja teollisiin keskittymiin
7. Varmistamme osaavan työvoiman saatavuuden

➤ “Puhdas siirtymä ei edistä ainoastaan ympäristöä, vaan tarjoaa kilpailuetua suomalaiselle teollisuudelle ja lisää ympäristöosaamiseen liittyviä vientimahdollisuuksia.”

Suomen suhteellinen kilpailuetu?

Suomella on useita kilpailuedun lähteitä, jotka tarjoavat edellytykset vastata kasvavaan vihreään kysyntään

Mineraalivarannot

- Kokonaisarvo yli 500€ mrd.¹
- Ainoa valtio Euroopassa, jossa on kaikkia akuissa käytettäviä arvokkaita mineraaleja (erityisesti koboltti)
- Merkittävät varannot perus- ja jalometalleja

Sitoutunut yhteiskunta

- Yritysten sitoutuminen SBTi-aloitteeseen maailman kärkitasoa²
- Ilmastotekoja tukeva yhteiskunta, jossa jopa 90% ihmisistä korostaa luonnon merkitystä itselleen³

Edullista uusiutuvaa ja hiilineutraalia sähköä

- 90% sähköntuotannosta hiilineutraalia, josta ~50% uusiutuvaa – kasvava tuulivoimakapasiteetti⁴
- Ydinvoima vakauttaa uusiutuvaa tuotantoa

Prosessitehokkuus

- Pitkät perinteet ja erityisosaaminen teollisuuden prosessin optimoinnissa ja teknologiaviennissä
- Materiaalitehokkuus ja kiertotalouden prosessit vankkana perustana vihreälle tuotannolle

Kunnianhimoinen hallitusohjelma

- Hiilineutraali Suomi 2035 – maailman ensimmäinen lakiin kirjattu hiilineutraaliustavoite

Metsät

- Yli 75% maa-alasta metsiä⁵, joiden kokonaisarvo €240-510 mrd.⁶
- Yritysten ja hallituksen vahva sitoutuminen luonnon monimuotoisuuteen (Kansallinen metsästrategia 2035)
- Voidaan hyödyntää hiilensidonnassa, rakentamisessa, erilaisissa biotuotteissa ja biogeenisen CO₂:n tuottamisessa

Vesi

- Maailman vesirikkain valtio⁷
- Nykyinen yli €5 mrd. vesisektori, jolla johtavaa vesiosaamista (esim. jäteveden hyödyntäminen, hydrogeologia, vesi-infrastruktuuri)⁸

Vihreä brändi

- Kansainvälisesti #2 cleantech-osaajamaa, osa vihreän talouden eturintamaa⁹
- Puhtaus, vihreys ja terveys osa pohjoismaista brändiä, mikä tukee vihreää vientiä

Koulutettu, osaava ja digitalisoitunut yhteiskunta

- Digitaalisesti kyvykkäin työvoima (DESI indeksi)¹⁰
- Maailman johtava testauskenttä uusille teknologioille (esim. IoT-teknologia, Smart Grid-ratkaisut ja 6G-verkko)

Vakaa liiketoimintaympäristö

- Maailman vakain valtio ja liiketoimintaympäristö luovat ennakoitavuutta sijoittajille¹¹
- Vahva innovaatioympäristö (top 10 patenttihakemuksissa per GDP)¹² ja riskipääomaa saatavilla (eniten VC-rahoitusta per BKT maailmassa)¹³

1. Geologian tutkimuskeskuksen arvio; 2. The Science Based Targets initiative:n raportti; 3. Sitran kyselyn mukaan ~90% suomalaisista korosti luonnon tärkeyttä heille; 4. Tilastokeskus; 5. Metsäteollisuuden arvio; 6. BCG:n arvio; 7. Keelen yliopiston arvio; 8. Finland Toolboxin arvio; 9. Global Cleantech Innovation indeksi; 10. EU Digital Economy and Society indeksi; 11. Global Innovation indeksi; 12. World Intellectual Property Indicators; 13. European Venture Capital Statistics

Alueelliset vahvuudet?

- Puhtaan siirtymän investointien integraatio olemassa oleviin rakenteisiin
  - Raaka-aineet: metsät, mineraalit, vesi
  - Sähköverkot
  - Logistiikka
  - Teolliseen tuotantoon soveltuvat tilat / alueet
  - Kaukolämpö
- Osaaminen
  - Paikallinen työmarkkina
- Paikallinen sitoutuminen tavoitteisiin
  - Yhteiskunnallinen tuki: päättäjät, kansalaiset
  - Konkreettiset tuet yms.

Investoinnit

- Puhtaan siirtymän JOTPA koulutuksen muut osa-alueet tukevat käytännön toteutusta
  - Osa-alue 1. Puhtaan siirtymän ympäristömenettelyt
  - Osa-alue 2. Puhtaan siirtymän sääntely
  - Osa-alue 4. Strateginen vuorovaikutus puhtaan siirtymän hankkeissa
  - Osa-alue 5. Puhtaan siirtymän hankkeiden rahoitus